

Jak chronić zwierzęta przed wysokimi temperaturami?

Wysokie temperatury są niebezpieczne nie tylko dla ludzi — stres cieplny u zwierząt gospodarskich może prowadzić do spadku produktywności, obniżenia odporności, zaburzeń zdrowia, a w skrajnych przypadkach do śmierci.

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY OCHRONY ZWIERZĄT PODCZAS UPAŁU

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE — CO ZROBIĆ KROK PO KROKU

- **Woda:** zapewnij stały dostęp do czystej, chłodnej wody — w upalne dni zwierzęta piją znacznie więcej, dlatego częściej sprawdzaj poidła i uzupełniaj wodę.
- **Cień i schronienie:** zapewnij dostęp do zacienionych miejsc, np. wiat, zadrzewień, gdy zwierzęta przebywają na pastwiskach lub w wybiegach oraz wentylację w budynkach.
- **Wentylacja budynków:** w budynkach inwentarskich stosuj w razie potrzeby wentylatory lub systemy zraszające, aby obniżyć temperaturę.
- **Wypas i przebywanie na otwartej przestrzeni:** ogranicz wypas na otwartej przestrzeni w najcieplejszej porze dnia.
- **Zabiegi weterynaryjne i profilaktyka:** zaplanuj ich wykonanie podczas chłodniejszej pory dnia (wczesny ranek lub późny wieczór), aby ograniczyć stres zwierząt.
- **Transport zwierząt gospodarskich:** zapewnij transport zwierząt rano lub wieczorem, unikaj przewozu podczas najcieplejszej pory dnia, zapewnij zwierzętom wodę i odpowiednią wentylację środków transportu, nie przeciążaj pojazdów i zmniejsz zagęszczenie zwierząt, aby umożliwić swobodny przepływ powietrza.
- **Obserwacja zwierząt:** zwracaj uwagę na objawy przegrzania, w tym przyspieszone oddychanie, ślinotok, apatię, osłabienie, trudności z poruszaniem. W razie ich wystąpienia zapewnij niezwłocznie opiekę lekarza weterynarii.

PSY I KOTY

- **Nie zostawiaj zwierzęcia w samochodzie nawet „na chwilę”!**
- Wyprowadzaj psa rano i wieczorem, unikaj spacerów w ciągu dnia, kiedy jest najcieplej.
- Sprawdzaj nawierzchnię — jeśli jest gorąca dla Twojej dłoni, jest też gorąca dla łap psa i kota - może spowodować poparzenia.
- Zapewnij swobodny dostęp do świeżej wody i cienia.

PIES TRZYMANY W BUDZIE

- Ustaw budę w zacienionym miejscu i przenoś ją w razie potrzeby, aby się nie przegrzała.
- Zapewnij wentylację budy — uchyl lub zdemonstuj zasłonę wejściowej, by zapewnić przepływ powietrza.
- Nie trzymaj psa na łańcuchu w pełnym słońcu. Pies na uwięzi musi mieć możliwość schronienia w zacienionym miejscu. Zwierzę nie może przebywać dłużej niż 12 godzin w ciągu doby na łańcuchu!
- Ustaw miskę z wodą w miejscu, gdzie nie będzie się nagrzewała i sprawdzaj dostęp do wody kilka razy dziennie.
- Obserwuj psa — intensywne dyszenie, apatia lub niechęć do wychodzenia z budy mogą oznaczać przegrzanie – skontaktuj się z lekarzem weterynarii.

PAMIĘTAJ: wysokie temperatury powietrza są niebezpieczne dla zwierząt. W razie wystąpienia objawów przegrzania u zwierząt niezwłocznie skontaktuj się z lekarzem weterynarii!

Materiał informacyjny dla hodowców drobiu

Postępowanie z drobiem w okresie upałów

Praktyczne zasady ograniczające stres cieplny i śmiertelność w stadzie

Wysoka temperatura otoczenia (powyżej 27–30°C) to jedno z najpoważniejszych zagrożeń w produkcji drobiarskiej.

Droń nie poci się i trudno oddaje nadmiar ciepła — stres cieplny prowadzi do spadku nieśności i przyrostów, osłabienia odporności, a w skrajnych przypadkach do masowych upadków.

WODA — DOSTĘP BEZ OGRANICZEŃ

- Zapewnij stały dostęp do świeżej, chłodnej wody — zapotrzebowanie wzrasta nawet 2 – 4-krotnie.
- Sprawdzaj poidła kilka razy dziennie - w upały uzupełniaj wodę częściej.
- Zacieniaj przewody i zbiorniki z wodą, aby nie nagrzewała się w rurach.

WENTYLACJA I MIKROKLIMAT

- Zwiększ wydajność wentylacji — usuwaj nadmiar ciepła i wilgoci z budynku.
- Stosuj systemy zraszania / chłodzenia adiabaticznego (mgiełkowanie) tam, gdzie to możliwe.
- Otwieraj kurtyny/okna w najchłodniejszych porach doby (wcześnie rano, wieczorem, w nocy).
- Ogranicz nasłonecznienie budynków — zacienienie, malowanie dachów na jasny kolor.
- Monitoruj temperaturę i wilgotność w kilku punktach kurnika, nie tylko przy czujniku centralnym.

KARMIEŃIE I OBSADA STADA

- Przesuń główne karmienie na godziny chłodniejsze — wczesny ranek i późny wieczór.
- Ogranicz zadawanie paszy w szczycie upału (najwyższe temp. zwykle 12:00–17:00).
- Rozważ czasowe zmniejszenie gęstości obsady, aby ułatwić rozpraszanie ciepła.
- Stosuj pasze o wyższej gęstości energetycznej i dobrej strawności — ograniczają produkcję ciepła metabolicznego.

TRANSPORT I PRZEŁADUNEK

- Planuj transport na godziny nocne lub wczesnoranne, unikaj przewozu w największym upale.
- Zapewnij odpowiednią wentylację środków transportu i nie przekraczaj dopuszczalnej obsady klatek.
- Skracaj czas oczekiwania na załadunek i wyładunek, zapewnij cień w miejscu postoju.
- Ograniczaj niepotrzebny stres i hałas — dodatkowo podnoszą temperaturę ciała ptaków.

OBJAWY PRZEGRZANIA — NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ

- Intensywne dyszenie, otwarty dziób
- Rozłożone skrzydła, unikanie kontaktu
- Ograniczona aktywność, apatia
- Gromadzenie się przy poidłach
- Spadek pobrania paszy i nieśności
- Nagły wzrost upadków w stadzie

USUWANIE PADŁYCH PTAKÓW

- Padłe ptaki usuwaj z kurnika niezwłocznie, co najmniej kilka razy dziennie w okresie upałów.
- Nie dopuszczaj do gromadzenia się zwłok — rozkład w wysokiej temperaturze zwiększa ryzyko sanitarne i szerzenia chorób.
- Zwłoki przechowuj krótkotrwale w wyznaczonym, zacienionym/chłodzonym miejscu, niedostępnym dla zwierząt.
- Zawrzyj umowę z zakładem utylizacyjnym, zapewniającą regularny i szybki odbiór padłych ptaków.

W razie zauważenia objawów przegrzania stada:

1. Natychmiast zwiększ wentylację i podaj chłodną wodę.
2. Zmniejsz zagęszczenie ptaków, jeśli to możliwe.
3. Skontaktuj się z lekarzem weterynarii nadzorującym stado.

Materiał informacyjny — dostosuj zalecenia do warunków własnego gospodarstwa i konsultuj z lekarzem weterynarii